

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2021
COM(2021) 798 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Strategija za nadzorniške podatke v finančnih storitvah EU

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Strategija za nadzorniške podatke v finančnih storitvah EU

1. OKOLIŠČINE

Vse večja digitalizacija¹ in napredovanje EU pri doseganju digitalnih ciljev do leta 2030² prinašata nove izzive in priložnosti, ki vplivajo na vsa področja družbe in gospodarstva, vključno s finančnim sektorjem. Digitalne tehnologije so v zadnjih letih spremenile način, kako udeleženci na finančnem trgu ustvarjajo, sporočajo in uporabljajo informacije – gonilno silo financ – za sprejemanje odločitev. Podatki so v središču te preobrazbe.

Komisija je v evropski strategiji za podatke³ poudarila, da podatki prinašajo priložnosti za rast in inovacije v gospodarstvu EU ter da je treba zagotoviti boljši dostop do podatkov in izmenjavo podatkov v skupnih evropskih podatkovnih prostorih. Spodbujanje inovacij, ki temeljijo na podatkih, na finančnem področju je ena od glavnih prednostnih nalog, navedenih v strategiji Komisije za digitalne finance⁴. To vključuje orodja za lažje poročanje in nadzor ter vzpostavitev skupnega finančnega podatkovnega prostora, ki vključuje podatke, ki se izmenjujejo med podjetji, javno razkrite podatke in nadzorniške podatke.

Finančne institucije in drugi subjekti, ki delujejo na finančnih trgih, morajo sporočiti najrazličnejše podatke o svojem finančnem položaju in dejavnostih. Nadzorni organi EU in nacionalni nadzorni organi potrebujejo podatke za nadzor finančnih institucij in trgov. Podatki nadzornikom omogočajo spremljanje tveganj, zagotavljanje finančne stabilnosti in celovitosti trga ter zaščito vlagateljev in uporabnikov finančnih storitev v EU.

Obseg in granularnost podatkov, ki se sporočajo za namene nadzora, sta se v zadnjem desetletju bistveno povečala. Za finančne institucije v EU se skupaj uporablja več kot 500 obveznosti poročanja, ki vključujejo več kot 1 000 preglednic z več kot 70 000 posameznimi podatkovnimi točkami⁵. Strožje obveznosti poročanja so prispevale k odpravljanju informacijskih vrzeli, opredeljenih med svetovno finančno krizo, ter odražajo vse večjo kompleksnost in povezanost finančnega sistema. Te obveznosti so nadzor bistveno izboljšale, vendar pomenijo tudi večje breme tako za subjekte, ki poročajo, kot tudi za nadzorne organe, ki prejemajo in analizirajo podatke.

Digitalne tehnologije lahko bistveno zmanjšajo breme, povezano s poročanjem, in nadzornikom omogočijo učinkovitejši in uspešnejši vpogled v sporočene podatke. Za obravnavanje priložnosti in izzivov v zvezi z nadzorom, ki temelji na podatkih, si regulatorji po vsem svetu prizadevajo za posodobitev poročanja v svojih jurisdikcijah⁶.

¹ Glej <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>.

² [COM\(2021\) 118 final](#).

³ [COM\(2020\) 66 final](#).

⁴ [COM\(2020\) 591 final](#).

⁵ Za podroben opis in število obveznosti poročanja glej [SWD\(2019\) 402 final, str. 52–55](#).

⁶ [Insights on policy implementation, No 29](#) (Vpogled v izvajanje politik št. 29), Inštitut za finančno stabilnost Banke za mednarodne poravnave (BIS).

Nadzorniško poročanje v EU in postopki, v skladu s katerimi organi zbirajo in uporabljajo podatke, morajo slediti tem spremembam.

EU je že dosegla izboljšave na številnih ključnih področjih⁷ in prevzema vodilno vlogo v mednarodnih razpravah⁸ za spodbujanje uskladitve in poenotenja finančnih podatkov na svetovni ravni. Da bi se učinkovitost in uspešnost okvira EU za nadzorniško poročanje dodatno izboljšali, bodo potrebna nadaljnja prizadevanja.

EU potrebuje izboljššan sistem nadzorniškega poročanja, ki bo nadzornikom omogočil, da:

- natančneje in hitreje spremljajo spremembe v zvezi s trgi, instrumenti in sektorji finančnega sistema;
- bolj premišljeno in hitreje sprejemajo odločitve za zaščito finančne stabilnosti, celovitosti trga in varstva potrošnikov ter za doseganje drugih ciljev, kot sta spremljanje prenosa zakonodaje EU in njeno učinkovito izvajanje;
- se med seboj bolje usklajujejo in dosegajo konvergenco nadzora s skladnejšimi in bolj interoperabilnimi nabori podatkov ter
- hkrati čim bolj zmanjšajo breme zagotavljanja skladnosti v skladu z načeli Komisije za boljše pravno urejanje in njeno zavezo, da si bo sistematično in proaktivno prizadevala za zmanjšanje bremen, ki jih nalaga obstoječa zakonodaja⁹.

Komisija na podlagi obsežnih razprav z deležniki¹⁰ predstavlja to strategijo, v kateri je opisan pristop k vzpostavitvi sodobnega sistema nadzorniškega poročanja v EU. Ta strategija prispeva k ciljem evropske strategije za podatke in strategije za digitalne finance glede spodbujanja digitalnih inovacij v Evropi. Prispeva tudi k ciljem unije kapitalskih trgov, saj podpira konvergenco nadzora.

2. OZADJE: SEDANJI IZZIVI

Komisija je pri celovitem preverjanju primernosti zahtev EU glede nadzorniškega poročanja¹¹ ugotovila, da so sedanje zahteve glede poročanja, določene v pravu Unije, potrebne in učinkovite pri zagotavljanju ustreznih podatkov nadzornikom. Vendar so bile ugotovljene tudi neučinkovitosti pri načinu opredelitve zahtev glede poročanja in zbiranja podatkov. To posredno negativno vpliva na kakovost in uporabnost sporočenih podatkov ter zmanjšuje sposobnost nadzornikov za opravljanje njihovih funkcij. Te neučinkovitosti povzročajo tudi dodatne stroške za subjekte, ki poročajo, ki lahko znašajo

---

⁷ Za pregled področij glej tudi [SWD\(2019\) 402 final](#), str. 19–23.

⁸ Kot so na primer mednarodne razprave v Odboru za finančno stabilnost, Odboru za plačila in tržno infrastrukturo in Mednarodnem združenju nadzornikov trga vrednostnih papirjev (CPMI-IOSCO) ter Odboru za regulativni nadzor za globalni sistem identifikatorja pravnih subjektov.

⁹ [COM\(2021\) 219 final](#).

¹⁰ [Zbiranje nadzorniških podatkov | Evropska komisija \(europa.eu\)](#).

¹¹ [SWD\(2019\) 402 final](#).

kar 4 do 12 milijard EUR¹² na leto za izpolnjevanje zahtev EU glede poročanja. Okviri poročanja poleg tega ne vključujejo popolne uporabe sodobnih orodij IT.

Pri preverjanju primernosti je bilo opredeljenih spodnjih pet glavnih področij, ki jih je treba izboljšati:

- *doslednost in uskladitev zahtev glede poročanja*: zahteve glede poročanja in podrobne specifikacije podatkov niso dovolj usklajene ter vsebujejo nedoslednosti in dvoumnosti. Uporaba skupnih standardov, oblik in identifikatorjev podatkov ni zadostna;
- *izmenjava in uporaba podatkov*: različni organi včasih zbirajo podatke, ki se delno prekrivajo ali so zelo podobni. Izmenjava podatkov med organi in njihova ponovna uporaba nista učinkoviti;
- *zakonodajni postopek in instrumenti*: zahteve glede poročanja iz različnih okvirov poročanja, vključno s pooblastili evropskih nadzornih organov za pripravo tehničnih standardov, niso vedno skladne. Kratki roki za izvajanje in pogoste spremembe pravil pomenijo višje stroške tako za subjekte, ki poročajo, kot tudi za nadzornike;
- *upravljanje*: zahteve glede poročanja se pogosto pripravijo, ne da bi se upoštevalo, kar že velja. Ustrezni deležniki bi se lahko bolje usklajevali in sodelovali, in sicer od zgodnje faze načrtovanja do izmenjave podatkov med organi;
- *tehnologija*: sedanja zasnova zahtev glede nadzorniškega poročanja ne omogoča avtomatizirane in neposredne obdelave podatkov na vseh področjih. Nezadostno standardizirani podatki poleg tega subjekte, ki poročajo, in nadzorne organe ovirajo pri uporabi sodobnih tehnologij.

Na podlagi teh ugotovitev je Komisija v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi že zagotovila ciljno usmerjene izboljšave nadzorniškega poročanja v različnih sektorskih zakonodajnih aktih. Nekatera opredeljena vprašanja pa se nanašajo na vse sektorje finančnih storitev in bi jih bilo treba zato obravnavati v okviru širšega, medsektorskega pristopa k nadzorniškim podatkom.

3. NAŠ CILJ

Dolgoročni cilj Komisije je posodobiti nadzorniško poročanje v EU in vzpostaviti sistem, ki bo nadzornim organom na ravni EU in nacionalni ravni pravočasno zagotavljal točne in dosledne podatke, hkrati pa zmanjšal skupno breme, povezano s poročanjem, za vse zadevne strani.

Da bi dosegli ta cilj, je treba spremeniti sedanje okvire nadzorniškega poročanja ter metode zbiranja in obdelave finančnih podatkov. Na podlagi izkušenj, pridobljenih pri preverjanju primernosti, in nadaljnjih razprav z deležniki je Komisija sklenila, da bi moral tak sistem poročanja vključevati glavne gradnike, navedene v nadaljevanju:

- (1) **dosledni in standardizirani podatki**: standardizacija podatkov in enotno razumevanje podatkov, zbranih v skladu z različnimi okviri poročanja, bosta

---

¹² „[Study on the costs of compliance for the financial sector](#)“ (Študija o stroških zagotavljanja skladnosti v finančnem sektorju), ICF in Center za evropske politične študije (CEPS), 2019, str. 164. Dodatni stroški izpolnjevanja zahtev EU glede poročanja so ocenjeni na približno 0,5 % operativnih stroškov.

olajšala uporabo digitalnih tehnologij ter poenostavila prenos, potrjevanje in analizo podatkov. Specifikacije podatkov bi morale temeljiti na jasni in skupni terminologiji, pa tudi na skupnih standardih, oblikah in pravilih za uporabo edinstvenih identifikatorjev. To bo preprečilo nejasnosti pri razlagi podatkov in olajšalo zagotavljanje skladnosti;

- (2) **izmenjava in ponovna uporaba podatkov:** olajšanje izmenjave in ponovne uporabe sporočenih podatkov med nacionalnimi nadzorniki in nadzorniki EU bo razbremenilo subjekte, ki poročajo, saj bo preprečilo podvajanje zahtev za podatke. Nadzorniki bodo lahko tudi premagali pravne in tehnične ovire, ki jim preprečujejo, da bi uporabili podatke drugih nadzornikov. Da bi se izboljšali izmenjava in ponovna uporaba podatkov, je treba vzpostaviti namenski regulativni okvir in varno okolje IT za racionalizacijo podatkovnih tokov ter mehanizmov za potrjevanje in izmenjavo podatkov. Zagotoviti bo treba tudi skupno specifikacijo in standardizacijo naborov podatkov;
- (3) **izboljšana zasnova zahtev glede poročanja:** ustrezno zasnovana in napisana zakonodaja je bistvenega pomena za vzpostavitev učinkovitega in uspešnega sistema poročanja. Izboljšani postopek oblikovanja zahtev glede poročanja bi moral temeljiti na sedanjih dobrih praksah pri uporabi načel boljšega pravnega urejanja¹³ za nadzorniško poročanje, tako pri oblikovanju zakonodaje kot tudi pri določanju tehničnih standardov, in te prakse dodatno razširiti. Zagotavljati bi moral tudi, da se navedena načela dosledno in sistematično uporabljajo v vseh okvirih poročanja, od oblikovanja začetnih zahtev do poznejših pregledov;
- (4) **skupno upravljanje:** za oblikovanje, izvajanje in vzdrževanje sodobnega in izboljšane sistema nadzorniškega poročanja bo treba zagotoviti dovolj trdno ureditev upravljanja. Ta ureditev bo izboljšala usklajevanje in spodbujala sodelovanje med različnimi nadzornimi organi in drugimi ustreznimi deležniki ter jim omogočila, da delijo svoje strokovno znanje in si izmenjajo informacije.

Ti bistveni gradniki bodo omogočili učinkovitejšo in uspešnejšo **uporabo sodobnih tehnologij**, vključno z regulativno in nadzorniško tehnologijo¹⁴. Z uporabo takšnih rešitev se bo še dodatno zmanjšalo breme zagotavljanja skladnosti za subjekte, ki poročajo, povečali se bosta natančnost in pravočasnost podatkov, ki jih prejema nadzorni organi, ter izboljšala se bo zmogljivost nadzornih organov za analizo podatkov.

4. PREOBLIKOVANJE NADZORNIŠKEGA POROČANJA

Razvoj sodobnega in bolj integriranega sistema nadzorniškega poročanja je ambiciozen, zapleten in dolgotrajen projekt. Sedanji okviri poročanja in njihovi cilji se med različnimi sektorji finančnih storitev ter med nacionalno ravno in ravno EU močno razlikujejo. Izmenjava podatkov pogosto vključuje več neodvisnih organov. Pri prehodu na skupen sistem je treba upoštevati različna izhodišča in cilje različnih nacionalnih zakonodajnih okvirov in zakonodajnih okvirov EU, potrebna pa bosta tudi zavezanost in usklajevanje

---

¹³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_sl

¹⁴ Regulativna tehnologija vključuje tehnologije, ki v primerjavi z obstoječimi zmogljivostmi zagotavljajo učinkovitejše in uspešnejše izpolnjevanje regulativnih zahtev. Nadzorniška tehnologija uporablja inovativno tehnologijo, ki podpira nadzor in nadzornim organom pomaga pri digitalizaciji postopkov poročanja in regulativnih postopkov. Glej oddelek 4.5.

sektorja finančnih storitev in nadzornikov. Ta prehod bo zahteval preoblikovanje nekaterih postopkov poročanja in zbiranja podatkov ter zamenjavo starejših tehničnih rešitev.

Posodobitev in izboljšanje nadzorniškega poročanja bosta predvidoma zagotovila precejšnje dolgoročne koristi in prihranke pri stroških, vendar neizogibno pomenita tudi vlaganje virov med preходом. Posodobitev nadzorniškega poročanja v EU mora biti torej **postopna**, da bi se zmanjšala tveganja in stroški v zvezi z izvajanjem. Ta pristop zajema ciljno usmerjene spremembe sektorskih ukrepov ter daljnosežnejše in dolgoročneje medsektorske izboljšave.

Natančneje bo Komisija **uporabila postopek rednega pregleda, da bi uvedla ciljno usmerjene izboljšave** v posamezne zakonodajne akte. Te izboljšave vključujejo: (i) odpravo opredeljenih prekrivanj ali nedoslednosti znotraj posameznega zakonodajnega akta ali med več akti; (ii) odpravo odvečnih ali zastarelih zahtev glede poročanja; (iii) uvedbo ali pojasnitev specifičnih opredelitev pojmov; (iv) racionalizacijo podatkovnih tokov med nadzornimi organi in (v) povečanje sorazmernosti zahtev glede poročanja, kjer je to ustrezno.

Komisija bo poleg tega uporabila tehnično strokovno znanje **evropskih nadzornih organov in jih pooblastila**, da ocenijo in sprejmejo potrebne ukrepe za nadaljnje povezovanje poročanja ter izboljšanje doslednosti in standardizacije podatkov v svojih sektorjih.

V naslednji fazi si bo Komisija na podlagi napredka, doseženega v zadevnih sektorjih, prizadevala za **dokončno uvedbo gradnikov** in sprejela morebitne dodatne ukrepe za **vzpostavitev integriranega sistema EU za nadzorniško poročanje v vseh finančnih sektorjih**. Leta 2023 bo Komisija pripravila poročilo o napredku, doseženem pri izvajanju strategije, in pridobljenih izkušnjah.

4.1. Dosledni in standardizirani podatki

Komisija je z namenom izboljšanja usklajenosti zahtev glede poročanja že uvedla ciljno usmerjene izboljšave v več zakonodajnih okvirih, dodatne izboljšave pa bo uvedla v okviru rednih zakonodajnih pregledov. Vendar se bo Komisija pri zagotavljanju doslednosti v različnih sektorjih zanašala predvsem na pooblastila, prenesena na evropske nadzorne organe.

V bančnem sektorju je bil Evropski bančni organ (EBA) z uredbo o kapitalskih zahtevah (CRR)¹⁵ že pooblaščen, da oceni izvedljivost integriranega zbiranja bonitetnih in statističnih podatkov ter podatkov v zvezi z reševanjem. To delo je sicer osredotočeno na bančni sektor, vendar zajema doslednost in standardizacijo podatkov ter druge ključne elemente strategije, kot sta izmenjava in upravljanje podatkov. Bančni sektor je z vidika poročanja velik in kompleksen, zato se lahko primeri dobre prakse, razvite v tem sektorju, uporabijo pilotno. Komisija bo na podlagi rezultatov in priporočil EBA po

---

¹⁵ [Uredba \(EU\) 2019/876, člen 430c.](#)

potrebi predlagala prilagoditve pravnega okvira, da bi zagotovila doslednost, standardizacijo in povezovanje¹⁶.

Kar zadeva zavarovalniški sektor, nedavni predlog Komisije za pregled direktive Solventnost II¹⁷ vključuje določbe, v skladu s katerimi je Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) pooblaščen, da v sodelovanju z drugimi evropskimi nadzornimi organi in Evropsko centralno banko (ECB) poskrbi za večjo usklajenost okvirov poročanja in standardizacijo podatkov. EIOPA bi moral dati prednost področjema podatkov o kolektivnih naložbenih podjetjih in poročanja o izvedenih finančnih instrumentih, pri katerih je prekrivanje najbolj izrazito. Prizadeval si bo tudi za opredelitev in obravnavo morebitnih področij, na katerih prihaja do podvajanja ali neusklajenosti z drugimi sektorskimi okviri. Pregled direktive Solventnost II vključuje tudi ciljno usmerjene poenostavitve in večjo sorazmernost pri poročanju.

Kar zadeva sektor investicijskih skladov, Komisija v predlogu za pregled direktive o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov (direktiva o UAIS)¹⁸, ki je bil sprejet novembra 2021 v okviru svežnja o uniji kapitalskih trgov¹⁹, predlaga, da se Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) pooblasti za izboljšanje zbiranja podatkov od upraviteljev alternativnih investicijskih skladov in uskladitev zahtev glede poročanja, ki se uporabljajo za kolektivne naložbene podjeme za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP). ESMA mora pred spremembo ali pripravo novih predlog za poročanje v sodelovanju z ECB in EIOPA izvesti tehnično oceno. Namen ocene je zagotoviti usklajenost z drugimi zahtevami glede poročanja, ki se uporabljajo za investicijske sklade, zlasti glede podatkov, ki jih za statistične namene že zbira Evropski sistem centralnih bank (ESCB).

Kar zadeva poročanje na finančnih trgih, je bilo nekaj neskladij med okviri že odpravljenih s spremembo uredbe o infrastrukturi evropskega trga (EMIR) v okviru programa REFIT²⁰, ESMA pa zagotavlja nadaljnje izboljšave na tehnični ravni. V predlogu za pregled uredbe o trgih finančnih instrumentov (MiFIR)²¹, sprejetem v okviru svežnja o uniji kapitalskih trgov, Komisija predlaga, da se ESMA pooblasti za sprejemanje tehničnih standardov in zagotavljanje večje usklajenosti med temi okviri, kar zadeva poročanje o transakcijah. ESMA je poleg tega zadolžen, da oceni možnosti za nadaljnje povezovanje poročanja in racionalizacijo podatkovnih tokov. V pregledu uredbe MiFIR se spodbuja tudi vzpostavitev sistema stalnih informacij za lastniške vrednostne papirje in obveznice. Cilj je zagotoviti usklajenost s podatki, ki se že sporočajo, in oblikovati standarde za preglednost sistema kot podsklop zahtev glede poročanja. To bo izboljšalo kakovost podatkov in preprečilo nepotrebne dodatne stroške za sektor.

Na podlagi teh sektorskih pobud bo Komisija usklajevala **pripravo skupnega podatkovnega slovarja**, da bi zagotovila usklajenost in standardizacijo v vseh finančnih sektorjih. Skupni standardi za opredelitev oblike podatkov bodo poleg tega olajšali

---

¹⁶ Marca 2021 je bil objavljen [dokument za razpravo](#) EBA o študiji izvedljivosti integriranega sistema poročanja v skladu s členom 430 uredbe o kapitalskih zahtevah. Končna študija izvedljivosti bo predvidoma objavljena konec decembra 2021.

¹⁷ [COM\(2021\) 581 final](#).

¹⁸ COM(2021) 721 final.

¹⁹ COM(2021) 720 final.

²⁰ [Uredba \(EU\) 2019/834](#).

²¹ COM(2021) 727 final.

izmenjavo in ponovno uporabo podatkov za različne namene. Podatkovni slovar bo prispeval tudi k doseganju drugih dolgoročnejših ciljev, kot je omogočanje strojne berljivosti in izvršljivosti zahtev glede poročanja.

Slovar bo vseboval opis vsebine in oblike vseh podatkov, ki se zbirajo na podlagi različnih okvirov poročanja, in sicer na strukturiran, celovit, dosleden in nedvoumen način ter z uporabo izrazov, ki se uporabljajo v zakonodaji, da bi se vzpostavila jasna povezava med zbranimi podatkovnimi elementi in ustreznimi zakonodajnimi zahtevami²². Za tehnične vidike slovarja bodo poskrbeli ustrezni organi. Komisija bo oblikovala pravila za njegovo uporabo in upravljanje.

Komisija se zaveda kompleksnosti te naloge, zato se bo oprla na tehnično strokovno znanje evropskih nadzornih organov in ECB, ki že imajo izkušnje s pripravo sektorskih podatkovnih slovarjev. ESMA je nedavno začel pripravljati podatkovni slovar na svojem področju. EIOPA in EBA uporabljata enako metodologijo za opis podatkov in si prizadevata za večjo usklajenost svojih podatkovnih slovarjev. ESCB je pod vodstvom ECB vzpostavil in še naprej dopolnjuje svoj enotni podatkovni slovar za sporočanje statističnih podatkov v bančnem sektorju v skladu s svojim okvirom za integrirano poročanje²³. Komisija je že pripravila pregled obstoječih zahtev glede poročanja in izvedla pilotni projekt²⁴, v okviru katerega namerava z uporabo metodologij strojnega učenja pripraviti glosar pojmov. V glosarju bodo navedeni izrazi, ki se uporabljajo v zakonodaji, in njihove opredelitve. Glosar bo pripomogel k pojasnitvi in poenostavitvi sklopa pravnih konceptov, ki se bodo uporabljali v skupnem podatkovnem slovarju, v katerem bodo opisana posamezna podatkovna polja, o katerih je treba poročati. Cilj je, da se sektorski podatkovni slovarji, ki bodo temeljili na osnovnem glosarju konceptov, pripravijo do leta 2024.

Pri zagotavljanju doslednosti podatkov je ključno, da se v celoti uporabijo mednarodno priznani skupni identifikatorji, kot so edinstveni identifikator produkta (UPI), edinstveni identifikator sklenjenega posla (UTI) in identifikator pravnih subjektov (LEI). LEI, ki omogoča edinstveno in nedvoumno identifikacijo subjektov in je najbolj razširjen globalni identifikator subjektov v finančnem sektorju, je koristen zlasti pri povezovanju posameznih naborov podatkov, s čimer olajšuje nadzor. Komisija bo zato še naprej širila in spodbujala doslednejšo uporabo LEI v finančnem sektorju, tako da bo odpravila številne pomembne vrzeli in uvedla zahteve glede njegove uporabe v ustrezno zakonodajo²⁵. Komisija bo v skladu s priporočilom Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB)²⁶ do leta 2023 pripravila poročilo o tem, ali mora postati uporaba LEI

---

²² Podatkovni slovar bo odložišče informacij o podatkih, ki jih je treba sporočiti. V njem bodo podatki opredeljeni s pravnega in poslovnega vidika, vključeval pa bo tudi druge informacije, potrebne za uporabo podatkov, kot so dovoljene vrednosti, oblika, omejitve glede dostopa, povezava z drugimi podatkovnimi elementi (npr. podatek o tem, da gre za del ali vsoto drugih podatkovnih elementov). Za primere glej CPMI/IOSCO, „[Harmonisation of critical OTC derivative data elements](#)“ (Uskladitev kritičnih podatkovnih elementov izvedenih finančnih instrumentov OTC) in slovar v zvezi z integriranim poročanjem na področju bančništva (Bank Integrated Reporting Dictionary – [BIRD](#)), ki sta ga pripravila ESCB in bančni sektor.

²³ Glej [pobudo Eurosistema za okvir za integrirano poročanje](#). Predvidoma se bo izvajala v obdobju 2024–2027.

²⁴ „Implementing dictionaries of regulatory concepts and reporting obligations by assisted machine learning“ (Priprava slovarjev regulativnih konceptov in obveznosti poročanja s pomočjo strojnega učenja), [končno poročilo](#), ki so ga pripravila podjetja Crosslang, ID Lab in Milieu (2021).

²⁵ Komisija na primer predlaga večjo uporabo LEI pri plačilih in v okviru zakonodajnega svežnja o preprečevanju pranja denarja.

²⁶ [ESRB/2020/12](#).

obvezna za širši krog pravnih subjektov v EU ali ne. Komisija si bo poleg tega na mednarodnih forumih prizadevala za spodbujanje uporabe LEI in drugih skupnih identifikatorjev v finančnem sektorju po vsem svetu.

Ukrep 1. Komisija bo z namenom izboljšanja doslednosti in standardizacije sporočenih podatkov:

- a) pooblastila evropske nadzorne organe v ključnih zakonodajnih aktih in po potrebi predlagala okrepitev njihovih pooblastil za nadaljnje povezovanje poročanja na področjih v njihovi pristojnosti;*
- b) posodobila popis zahtev glede poročanja v finančnem sektorju in pripravila celovit glosar, namenjen pojasnitvi in poenostavitvi sklopa pravnih konceptov, ki se uporabljajo;*
- c) sodelovala z evropskimi nadzornimi organi in ECB pri pripravi in spodbujanju uporabe skupnega podatkovnega slovarja, začeni s pripravo sektorskih slovarjev do leta 2024;*
- d) predlagala spremembe ustreznih okvirov poročanja, da bi uvedla sistematično zahtevo, v skladu s katero morajo subjekti, ki imajo LEI, ta identifikator sporočiti, do leta 2023 pa sporočila, ali bi morala postati uporaba LEI obvezna za širši krog pravnih subjektov ali ne.*

4.2. Povečanje izmenjave in ponovne uporabe podatkov

Podatke bi bilo treba sporočiti le enkrat, nato pa bi si jih morali različni organi, ki nadzirajo finančni sistem v EU, po potrebi izmenjevati in jih ponovno uporabiti. Komisija namerava zato vzpostaviti sistem, prek katerega bodo subjekti, ki poročajo, zagotavljali visokokakovostne podatke, organi pa si bodo podatke, ki jih zbirajo, izmenjevali v čim večjem obsegu in čim učinkoviteje ob zagotavljanju varnosti podatkov in varovanju poklicnih skrivnosti.

V zvezi s tem Komisija v predlogu za pregled direktive o UAIS predlaga spremembo ustreznih določb, da bi zagotovila učinkovitejši postopek izmenjave podatkov med organi. Poleg tega Komisija v okviru pregleda uredbe o centralnih depotnih družbah²⁷, ki bo predvidoma sprejet v prvem četrtletju leta 2022, preučuje načine za olajšanje čezmejnega zagotavljanja storitev centralnih depotnih družb ter vzpostavitev formaliziranih in standardiziranih postopkov za sodelovanje med nadzorniki, vključno z izmenjavo podatkov. V letu 2022 bo Komisija ocenila tudi določbe o izmenjavi podatkov v okviru pregleda iz člena 46 uredbe o skladih denarnega trga²⁸.

Komisija podpira tehnično delo, ki ga trenutno opravljajo evropski nadzorni organi, da bi v svojih sektorjih povečali izmenjavo in ponovno uporabo sporočenih podatkov. ESMA želi postati podatkovno vozlišče za trge vrednostnih papirjev EU in izboljšati razpoložljivost informacij na ravni EU za druge organe, vlagatelje in udeležence na trgu. EBA v okviru svojega pooblastila v zvezi z integriranim poročanjem ocenjuje izvedljivost sistema poročanja s centralnim podatkovnim registrom, tj. enotno kontaktno točko, ki bi pristojnim organom zagotavljala dodatno podporo in usklajevanje pri prenosu

²⁷ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012.

²⁸ Uredba (EU) 2017/1131 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o skladih denarnega trga.

zahtevkov za podatke in izmenjavi informacij. Podatkovno vozlišče EBA EUCLID²⁹ že vključuje vse nadzorniške podatke in podatke v zvezi z reševanjem, ki se nanašajo na bančni sektor EU, EBA pa bo to vozlišče še naprej uporabljal v izvedbeni fazi svojega projekta integriranega poročanja. Tudi EIOPA še naprej razvija svoj podatkovni okvir, da bi zagotovil varno zbiranje, upravljanje, analizo, distribucijo in objavo podatkov. V središču tega okvira je centralno odložišče, ki ga bo EIOPA vzdrževal ob izvajanju tehničnih izboljšav.

Komisija bo v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi, ECB in drugimi organi do leta 2023 pregledala ustrezno zakonodajo, da bi opredelila druge pravne ovire, ki preprečujejo izmenjavo nadzorniških in statističnih podatkov ter podatkov v zvezi z reševanjem, in je te ovire po potrebi pripravljena odpraviti. To delo bo temeljilo na določbah ustrezne zakonodaje Unije, ki že urejajo izmenjavo podatkov med organi na ravni EU in nacionalni ravni pod strogimi pogoji. Ta prizadevanja in skupen podatkovni slovar bodo postavili temelje za **prostor nadzorniških podatkov**³⁰, v katerem bodo lahko vsi ustrezni organi dostopali do podatkov, si jih izmenjevali in ponovno uporabljali, pri tem pa varovali zaupnost in zagotavljali varnost podatkov.

Komisija bo predlagala **sklop pravil za določanje pravic dostopa do podatkov** in dodeljevanje odgovornosti za ocenjevanje kakovosti podatkov, pa tudi postopke, ki jih bodo morali pred dodajanjem, spreminjanjem ali prenehanjem uporabe zahtev glede poročanja upoštevati različni organi. Komisija si bo z uporabo skupnega podatkovnega slovarja prizadevala tudi za nadaljnjo standardizacijo naborov podatkov in podpirala razvoj **varnega okolja IT**, ki bo omogočalo varen dostop do podatkov in njihovo varno izmenjavo ne glede na fizično lokacijo shranjevanja podatkov. Še naprej bo tesno sodelovala z nadzornimi organi, zlasti evropskimi nadzornimi organi, ECB, ESRB in Enotnim odborom za reševanje (SRB), da bi opredelila natančno zasnovo prostora nadzorniških podatkov.

Nadzorniki bi morali imeti možnost, da nadzorniške podatke nemoteno kombinirajo z javno razkritimi informacijami, da bi pridobili popolnejši pregled nad finančnim sistemom, ne da bi jim bilo treba zbirati dodatne podatke. Predlagana enotna evropska točka dostopa³¹ bo nadzornikom olajšala dostop do podatkov, ki jih objavljajo regulirani subjekti. Specifikacije podatkov ter ustrezni predpisi o prostoru nadzorniških podatkov in o javnih razkritjih informacij s strani reguliranih subjektov v finančnem sektorju se bodo usklajevali, da se zagotovita primerljivost in interoperabilnost posameznih naborov podatkov.

Poleg tega se lahko nekatera javna razkritja pripravijo z uporabo nadzorniških podatkov. Komisija je v svojem bančnem svežnju, sprejetem 27. oktobra 2021³², predlagala, da se EBA pooblasti za centralizacijo razkritij posameznih bank z namenom povečanja dostopa do bonitetnih podatkov. V predlogu se tudi zahteva, da EBA objavi razkritja manjših in nekompleksnih bank na podlagi podatkov, ki se sporočajo nadzornikom, kar bi odpravilo dodatne stroške razkritja za banke. Komisija si bo v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi še naprej prizadevala za vzpostavitev okvira za zagotavljanje razkritij

---

²⁹ Glej [EBA/DC/2020/335](#).

³⁰ Podatkovni prostori so bili uvedeni v širšo evropsko strategijo za podatke in pomenijo konkretne ureditve za izmenjavo in združevanje podatkov. Glej [COM\(2020\) 66 final](#).

³¹ COM(2021) 723 final, COM(2021) 724 final, COM(2021) 725 final.

³² [COM\(2021\) 663 final](#), [COM\(2021\) 664 final](#), [COM\(2021\) 665 final](#).

na podlagi nadzorniških podatkov ter še naprej usklajevala javne in nadzorniške podatke, zlasti v okviru priprave tehničnih standardov za enotno evropsko točko dostopa.

Sporočeni nadzorniški podatki so prava zakladnica potencialnih informacij. Da se čim bolj poveča njihova vrednost, Komisija spodbuja pobude nadzornih organov za pripravo tržnih analiz in razširjanje informacij v korist regulatorjev, udeležencev na trgu in širše javnosti, kjer je to primerno in mogoče.

Komisija bo preučila tudi načine za izboljšanje dostopnosti podatkov za raziskave in inovacije ob sočasnem varovanju zaupnosti podatkov. V poročilu o napredku za leto 2023 bo ocenila, ali je mogoče predpise kakor koli prilagoditi, da bi se omogočili izmenjava in ponovna uporaba sporočenih podatkov za namene inovacij.

Ukrep 2. Komisija bo v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi in drugimi organi EU z namenom povečanja izmenjave in ponovne uporabe podatkov ter postavitve temeljev za prostor nadzorniških podatkov:

- a) v svojem poročilu o napredku za leto 2023 opredelila pravne in tehnične ovire, ki preprečujejo izmenjavo podatkov, in predstavila možnosti za oblikovanje prostora nadzorniških podatkov;*
- b) predlagala odpravo morebitnih nepotrebnih pravnih ovir, ki preprečujejo izmenjavo podatkov med organi, tudi v prihodnjih zakonodajnih pregledih v letih 2022 in 2023;*
- c) podpirala razvoj varnega okolja IT, ki bo omogočalo varen dostop do podatkov in njihovo varno izmenjavo;*
- d) usklajevala specifikacije podatkov v okviru zahtev glede nadzorniškega poročanja in javnih razkritij, tudi pri oblikovanju tehničnih standardov v skladu s predlogom o enotni evropski točki dostopa iz leta 2021, ter ocenila možnosti glede ponovne uporabe nadzorniških podatkov za javna razkritja in*
- e) skupaj s strokovno skupino za digitalne finance iskala načine za uporabo nadzorniških podatkov za raziskave in inovacije.*

4.3. Izboljšanje zasnove zahtev glede poročanja

Preverjanje primernosti je razkrilo številne pomanjkljivosti v zvezi z načinom zasnove in priprave zahtev glede nadzorniškega poročanja. Komisija bo na podlagi teh ugotovitev podvojila svoja prizadevanja za zagotavljanje strogega upoštevanja načel boljšega pravnega urejanja, tudi pri oblikovanju zahtev glede nadzorniškega poročanja in vključno z izboljšavami, ki jih je napovedala v svojem nedavnem sporočilu z naslovom „Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje“³³. V okviru teh prizadevanj je Komisija tudi Evropski parlament in Svet pozvala, naj pri obravnavi dodatnih zahtev glede poročanja upoštevata načela boljšega pravnega urejanja³⁴.

Da bi se upoštevale in obravnavale posebne značilnosti oblikovanja zahtev glede nadzorniškega poročanja, bo Komisija leta 2022 pripravila sklop smernic za nadaljnje izboljšanje zasnove in postopka priprave teh zahtev v zakonodaji EU o finančnem sektorju. Te smernice bodo obravnavale teme, kot so (i) zagotavljanje, da je vloga zahtev

³³ [COM\(2021\) 219 final](#).

³⁴ V skladu z zavezami iz [Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 \(UL L 123, 12.5.2016, str. 1\)](#).

glede poročanja pri doseganju ciljev politike jasneje določena v zakonodaji; (ii) izogibanje navajanju tehničnih podrobnosti v zakonodaji in okrepitev pooblastil, na podlagi katerih lahko evropski nadzorni organi oblikujejo usklajene in natančne specifikacije v tehničnih standardih; (iii) določitev rokov in datumov začetka veljavnosti, ki evropskim nadzornim organom dajejo na voljo dovolj časa za oblikovanje tehničnih standardov; (iv) izboljšanje načrtovanja sprememb zahtev glede poročanja ter (v) boljše usklajevanje rokov za poročanje in pogostosti poročanja.

Komisija evropske nadzorne organe ter druge organe EU in nacionalne organe tudi poziva, naj v skladu z načeli boljšega pravnega urejanja v celoti ocenijo učinek tehničnih navodil za poročanje, ki so jih pripravili, in naj zlasti:

- redno pregledujejo zbrane podatke in njihovo uporabo ter zagotovijo, da se zahtevajo le podatki, potrebni za doseganje ciljev politike;
- v različnih zakonodajnih okvirih uporabljajo jasno, dosledno in standardno terminologijo;
- uporabljajo skupne standarde, oblike, modele in identifikatorje;
- usklajujejo oblikovanje zahtev glede poročanja med nadzorniki in tesno sodelujejo pri zasnovi tehnične infrastrukture za zbiranje in obdelavo podatkov;
- v čim večji meri zmanjšajo uporabo dodatnih nacionalnih zahtev glede poročanja in *ad hoc* zahtev za podatke ter zagotovijo, da so morebitne take zahteve v skladu z načeli standardne zasnove, in
- zagotovijo, da se pri zahtevah glede poročanja v čim večji meri upoštevajo standardni poslovni procesi.

Da bi vzpostavili skupno kulturo na področju nadzora, morajo evropski nadzorni organi oblikovati in posodabljeni priročniki Unije o nadzoru udeležencev na finančnem trgu³⁵. Komisija bo evropske nadzorne organe pozvala, naj v te priročnike vključijo in v njih redno posodabljuje primere dobre prakse, metodologije in postopke, povezane z zbiranjem nadzorniških podatkov.

Komisija bo nazadnje ocenila možnosti, vključno z novim pravnim instrumentom, za poenostavitev sedanjega dolgotrajnega in pogosto zapletenega postopka oblikovanja regulativnih in izvedbenih tehničnih standardov za nadzorniško poročanje. Cilj teh možnosti je evropskim nadzornim organom omogočiti dovolj prožnosti pri sprejemanju ali spreminjanju zelo tehničnih elementov zahtev, hkrati pa ohraniti zadosten nadzor in odgovornost.

---

³⁵ Zahteva za oblikovanje in posodabljanje nadzorniškega priročnika je bila uvedena z [Uredbo \(EU\) 2019/2175](#).

Ukrep 3. Komisija bo z namenom izboljšanja zasnove zahtev glede poročanja:

- a) v letu 2022 oblikovala sklop namenskih smernic za pripravo zahtev glede poročanja v skladu z načeli boljšega pravnega urejanja;
- b) evropske nadzorne organe pozvala, naj v svoje nadzorniške priročnike vključijo in v njih redno posodablajo primere dobre prakse, metodologije in postopke, povezane z zbiranjem nadzorniških podatkov, da bi se okrepila konvergenca med nacionalnimi pristopi, in
- c) do leta 2023 ocenila možnost uvedbe učinkovitejšega, uspešnejšega in prožnejšega regulativnega postopka za določitev zelo tehničnih elementov zahtev glede nadzorniškega poročanja.

4.4. Skupno upravljanje in izvajanje

Za prehod na izboljšani sistem EU za nadzorniško poročanje, ki bo primeren za prihodnje izzive, bodo potrebna skupna prizadevanja in zavezanost vseh deležnikov. Vzpostaviti bo treba ustrezen forum za nadaljnji razmislek o tehničnih podrobnostih in opredelitev dodatnih pobud, potrebnih za uresničitev dolgoročnega cilja. Za to je potrebna ustrezna struktura upravljanja, ki bo zagotovila stalno sodelovanje, usklajevanje in izmenjavo informacij med različnimi udeleženi organi in sektorjem. Taka struktura bo zagotovila, da delo poteka pravočasno in učinkovito ter da so različne sektorske pobude dovolj usklajene, da se lahko pozneje vzpostavijo medsektorske povezave.

Za zagotovitev uspeha mora ta struktura upravljanja vključevati Komisijo, tri evropske nadzorne organe, ECB, Enotni odbor za reševanje in Evropski odbor za sistemska tveganja³⁶, in sicer na ravni odbora, da se zagotovi trdna zavezanost vseh strani, in na tehnični ravni, da se uredijo vsakodnevne praktične podrobnosti glede poročanja ter zagotovi tehnično svetovanje glede morebitnih potrebnih zakonodajnih ali nezakonodajnih ukrepov. Prihodnja struktura upravljanja bi morala poleg tega vključevati nacionalne pristojne organe in ureditve za zagotavljanje sektorskega strokovnega znanja, ko je to potrebno.

V skladu s postopnim pristopom Komisije se bodo v največji možni meri uporabljale obstoječe strukture, da bi se zmanjšale omejitve v zvezi z viri in preprečilo preveliko število organov, zadolženih za nadzorniško poročanje. Komisija je že ustanovila neformalen organ za usklajevanje (okroglo mizo za nadzorniško poročanje), ki ga sestavljajo strokovnjaki za poročanje iz vseh zgoraj navedenih organov EU. Ta skupina je vodila pripravo preverjanja primernosti zahtev glede nadzorniškega poročanja in od takrat sodeluje pri izmenjavi mnenj in oblikovanju skupnih stališč o prihodnjem sistemu poročanja. V prvi fazi se bo Komisija še naprej opirala na to skupino, da bi se medsektorsko usklajevanje in sodelovanje še poglobila ter da bi se dosegel napredek na področju posameznih glavnih gradnikov.

Do leta 2023 bo Komisija v sodelovanju z ustreznimi organi EU formalizirala ureditve upravljanja, ko bo delo na področju strategije napredovalo. Kar zadeva bančni sektor, mandat iz uredbe o kapitalskih zahtevah že vključuje možnost ustanovitve skupnega odbora za podatke, da bi učinkovito pospešili razvoj integriranega sistema poročanja za

³⁶ Prihodnja struktura bi lahko vključevala tudi nov organ za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, kot se predlaga v COM(2021) 421 final.

banke in prešli na izvedbeno fazo projekta. To se lahko uporabi kot potencialni načrt za prihodnjo strukturo medsektorskega upravljanja.

Glede na globalno naravo finančnega sistema usklajevanje in sodelovanje nista potrebna le med akterji znotraj EU, temveč tudi z našimi mednarodnimi partnerji. Uskladitev na mednarodni ravni in doslednejše poročanje v različnih jurisdikcijah omogočata učinkovitejši nadzor na svetovni ravni in pomagata preprečevati arbitražo med jurisdikcijami. Poleg tega je treba zmanjšati breme poročanja številnih večjih finančnih subjektov EU, ki so dejavni na mednarodni ravni in morajo poročati organom v več jurisdikcijah. Komisija v sodelovanju z drugimi organi EU že dejavno sodeluje v različnih mednarodnih pobudah³⁷, katerih cilj je preprečiti nadaljnjo razdrobljenost in spodbujati večjo uporabo skupnih elementov nadzorniških podatkov. Še naprej bomo sodelovali pri teh dejavnostih, da bi prispevali k pospešitvi mednarodnih prizadevanj za izboljšanje standardizacije podatkov in usklajenosti zahtev glede poročanja, kadar je to v interesu EU, ter spodbujali rešitve in pristope EU.

Komisija se zaveda, da bodo poleg večjih pričakovanih koristi te strategije sčasoma nastali tudi precejšnji stroški prilagajanja za subjekte, ki poročajo, in nadzornike, vendar bo predlagani postopni pristop ob podpori skupnega upravljanja in tesnega sodelovanja med deležniki omogočil sprejemanje optimalnih odločitev ter dovolj časa za prilagoditev in izvedbo. To bo prispevalo k zmanjšanju stroškov, povezanih z izvajanjem prihodnjega sistema nadzorniškega poročanja, in povečanju koristi za vse deležnike.

Komisija bo preučila in spodbujala modele sodelovanja in skupnih naložb različnih skupin deležnikov, da bi se zagotovile razpoložljivost potrebnih sredstev in ustrezne pobude za izvajanje strategije³⁸. Organi EU tako kot drugi deležniki znaten delež svojega proračuna že namenjajo izboljšanju postopkov poročanja in povezanim zmogljivostim. Komisija je pripravljena države članice podpreti pri izvajanju upravnih ali strukturnih reform, tudi za okrepitev podatkovnih zmogljivosti³⁹. Poleg tega so na voljo namenski programi EU⁴⁰, ki podpirajo razvoj digitalnih zmogljivosti EU ter dejavnosti in projekte standardizacije z namenom nadaljnega razvoja tehnične infrastrukture in orodij nadzornih organov EU in nacionalnih nadzornih organov.

Ukrep 4. Komisija bo za zagotovitev učinkovitega izvajanja strategije:

- a) do leta 2023 formalizirala strukturo upravljanja za izvajanje in vzdrževanje prihodnjega sistema poročanja na podlagi dela okrogle mize za nadzorniško poročanje ter*
- b) nadzorne organe EU in nacionalne nadzorne organe podprla prek razpoložljivih programov financiranja EU za standardizacijo in razvoj digitalnih zmogljivosti in tehnične infrastrukture.*

³⁷ Na primer pobude, ki jih vodijo Odbor za finančno stabilnost, Baselski odbor za bančni nadzor, CPMI-IOSCO in Odbor za regulativni nadzor za globalni sistem identifikatorja pravnih subjektov.

³⁸ Primeri vključujejo podatkovni projekt ESMA in razvoj sistema za nacionalne pristojne organe, podatkovno infrastrukturo, ki jo skupaj razvijajo članice ESCB pod vodstvom ECB, orodje, ki ga razvija EIOPA in bo malim zavarovalnicam pomagal pri pripravi poročil v formatu XBRL v skladu z direktivo Solventnost II, in javno-zasebna partnerstva v nekaterih državah članicah.

³⁹ Na podlagi Uredbe (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo za pripravo in izvajanje upravnih in strukturnih reform. Trenutno se izvaja projekt za razvoj zmogljivosti nacionalnih pristojnih organov za nadzor, ki temelji na podatkih.

⁴⁰ Kot je letni delovni program Unije za evropsko standardizacijo, ki ga je pripravila Komisija, ali novi program za digitalno Evropo.

4.5. Spodbujanje uporabe sodobnih tehnologij

Sodobne informacijske tehnologije imajo bistveno vlogo pri omogočanju nadzora, ki temelji na podatkih. V okviru te strategije bodo vzpostavljeni potrebni pogoji za optimalno uporabo orodij regulativne in nadzorniške tehnologije. Regulativna tehnologija lahko omogoči stroškovno učinkovitejše in visoko avtomatizirano poročanje, tako da subjektom, ki poročajo, pomagajo pri natančnejšem in hitrejšem zagotavljanju podatkov. Nadzorniška tehnologija lahko nadzornim organom pomaga z omogočitvijo hitrejše obdelave ter natančnejših in bolj izpopolnjenih analiz sporočenih podatkov, na katerih temeljijo njihove odločitve. Ustrezno tehnologijo bo treba zagotoviti tudi za izvajanje in vzdrževanje ključnih elementov prihodnjega sistema poročanja, kot sta skupni podatkovni slovar in prostor nadzorniških podatkov.

Da bi Komisija prispevala k hitrejšemu uvajanju teh tehnologij, bo sodelovala z evropskim forumom spodbujevalcev inovacij⁴¹ pri razvoju in preskušanju novih tehničnih rešitev. Komisija se bo oprla tudi na nacionalne pobude nadzornih organov, povezane s poročanjem⁴², in do leta 2024 pripravila poročilo za razširjanje primerov dobre prakse. V skladu z napovedjo iz strategije za digitalne finance bo Komisija v letu 2022 vzpostavila platformo EU za digitalne finance, namenjeno povezovanju deležnikov in javnih organov po vsej EU. To bo podjetjem ponudilo priložnosti za razvoj in preskušanje inovativnih aplikacij ter tako prispevalo k spodbujanju inovacij na področju regulativne in nadzorniške tehnologije.

Izboljšanje jasnosti in usklajenosti zahtev glede nadzorniškega poročanja ter povečanje standardizacije podatkov sta nujen prvi korak za pospešitev uporabe sodobnih tehnologij pri nadzorniškem poročanju. Usklajene in nedvoumne zahteve glede poročanja ter jasna pravila bodo omogočila enostavnejše rešitve na področju regulativne tehnologije. To bo koristilo zlasti manjšim subjektom, ki poročajo in si težje privoščijo kompleksne rešitve IT ali storitve tretjih ponudnikov. Doslednejši in kakovostnejši podatki bodo nadzornikom omogočili tudi uvajanje učinkovitih rešitev na področju nadzorniške tehnologije.

V prihodnosti namerava Komisija zagotoviti strojno berljivost in izvršljivost zahtev glede poročanja (poleg njihove človeku berljive oblike). Strojno berljive in izvršljive zahteve⁴³ bi lahko bistveno poenostavile nadzorniško poročanje z odpravo potrebe po človekovem posredovanju pri branju, razlagi in upoštevanju obveznosti poročanja. Strojno berljive in izvršljive zahteve bodo na podlagi natančnih in doslednih navodil, primernih za strojno izvrševanje, v celoti odpravile dvoumnosti pri opredelitvah. Trenutno se izvaja pilotni projekt za oceno možnosti in opredelitev pogojev za prehod na strojno berljive in izvršljive zahteve, rezultati zunanje študije pa bodo objavljeni v začetku leta 2022⁴⁴. Po zaključku projekta bo Komisija razmislila o uvedbi strojno berljivih in izvršljivih zahtev v izbrane okvire poročanja in o tem poročala v svojem poročilu o napredku za leto 2023.

---

⁴¹ Kot je bilo napovedano v strategiji za digitalne finance ([COM\(2020\) 591 final](#)).

⁴² Kot so pobude v Avstriji (glej <https://www.aurep.at/>), Italiji (glej <https://www.cooperazionepuma.org/>) in na Danskem (glej https://arkitektur.digst.dk/sites/default/files/white_paper_on_a_common_public-sector_digital_architecture_pdfa.pdf).

⁴³ To so zahteve, ki so izražene v logičnem in doslednem zaporedju ter jih lahko neposredno uporabi determinističen računalniški sistem.

⁴⁴ [Razpis za zbiranje ponudb FISMA/2020/OP/0001](#).

Komisija bo tudi preučila in razvila nove pristope k zbiranju podatkov. Na finančnih trgih lahko tehnologije razpršene evidence (DLT) nadzornikom omogočijo spremljanje transakcij v realnem času in ekstrakcijo poročil o transakcijah neposredno iz sistemov trgovanja (ne da bi jim bilo treba čakati, da stranke v transakciji pošljejo poročila). Pilotna ureditev za tržne infrastrukture na podlagi tehnologije razpršene evidence⁴⁵, ki sta jo sozakonodajalca določila nedavno, Komisiji ponuja priložnost, da oceni koristi uporabe tehnologije razpršene evidence za namene poročanja in tehnologijo preskusi v nadzorovanih pogojih. V ta namen bo Komisija na podlagi preteklih pilotnih projektov preskušanja tehnologije razpršene evidence za dostop do reguliranih finančnih informacij⁴⁶ ESMA pozvala, naj razišče uporabo tehnologije razpršene evidence na področju nadzorniškega poročanja. Ta ocena bo vključevala tudi trge izvedenih finančnih instrumentov, da bi se pripravili na morebitno razširitev pilotne ureditve ter formalizacijo sistemov transakcij in potrgovalne infrastrukture, ki temeljijo na tehnologiji razpršene evidence. Komisija obenem na zahtevo Evropskega parlamenta načrtuje pilotni projekt glede tehničnih temeljev nadzora, vključenega v tehnologijo razpršene evidence. Komisija si bo prizadevala podpreti raziskave ESMA z izkoriščanjem strokovnega znanja in izkušenj s področja vzpostavljanja evropske infrastrukture za storitve blokovnih verig⁴⁷ v javnem sektorju.

Ukrep 5. Da bi se v celoti izkoristile sodobne tehnologije pri nadzorniškem poročanju in spodbujala njihova uporaba, bo Komisija:

- a) sodelovala z evropskim forumom spodbujevalcev inovacij pri razvoju in preskušanju novih tehničnih rešitev za nadzorniško poročanje, ki bodo koristile zlasti manjšim podjetjem;*
- b) v svojem poročilu o napredku za leto 2023 ocenila izvedljivost objave zahtev glede nadzorniškega poročanja v strojno berljivi in izvršljivi obliki v izbranih okvirih na podlagi tekočega pilotnega projekta ter*
- c) v letu 2022 izvedla študijo o nadzoru, vključenem v tehnologijo razpršene evidence, ESMA pa pozvala, naj v okviru pilotne ureditve za tržne infrastrukture na podlagi tehnologije razpršene evidence razišče nove načine zbiranja podatkov in o tem pripravi poročilo.*

5. ZAKLJUČEK

Nadzor finančnega sistema EU temelji na pravočasno zagotovljenih, ustreznih in visokokakovostnih podatkih. Sedanje zahteve glede nadzorniškega poročanja so učinkovite z vidika zagotavljanja ustreznih podatkov nadzornikom. Več pa je treba storiti, da bi bilo nadzorniško poročanje v EU primerno za prihodnje izzive, pri čemer bi bilo treba zmanjšati neučinkovitosti in nepotrebna bremena, izboljšati kakovost in zagotoviti optimalno uporabo sporočenih podatkov, subjektom, ki poročajo, in organom pa omogočiti, da v celoti izkoristijo prednosti sodobnih tehnologij.

Dolgoročna vizija Komisije glede nadzorniških podatkov v finančnih storitvah EU temelji na štirih gradnikih: (1) večji doslednosti in standardizaciji podatkov, (2) boljši

⁴⁵ [COM\(2020\) 594](#).

⁴⁶ Glej prejšnji pilotni projekt za evropski portal za finančno preglednost (<https://eftg.eu/>), ki je pokazal učinkovitost izmenjave finančnih podatkov pri omogočanju sledljivosti podatkov in boljšem upravljanju podatkov.

⁴⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-blockchain-services-infrastructure>

izmenjavi podatkov med organi, (3) boljšem postopku oblikovanja in sprejemanja zahtev glede poročanja in (4) skupnem upravljanju. Ti bistveni gradniki bodo omogočili učinkovitejšo in uspešnejšo uporabo sodobnih tehnologij.

Komisija bo izvedla številne pomembne pobude in vzpostavila ustrezne ureditve upravljanja, da bi spodbudila sodelovanje in usklajevanje med ključnimi deležniki. Hkrati poziva nadzornike po vsej EU, naj sodelujejo pri racionalizaciji, poenostavljanju in posodabljanju nadzorniškega poročanja v finančnih storitvah EU. Poziva tudi finančni sektor, naj nadaljuje konstruktivni dialog za razvoj rešitev in tehnologij, ki pomagajo pri krepitvi finančnega nadzora in zmanjšujejo njegove stroške.

Komisija bo do leta 2023 pripravila poročilo o napredku in izkušnjah, pridobljenih pri teh pobudah.